

ชื่อภาคนิพนธ์ : การจัดการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ : ศึกษาเฉพาะกรณีการท่องเที่ยวที่ตลาดริมน้ำ
คอนหาวย อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม
ชื่อผู้เขียน : นางสาว สุพัตรา กลับดี
ชื่อปริญญา : ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาสังคม)
ปีการศึกษา : 2545

การศึกษาวิจัยเรื่อง การจัดการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ : ศึกษาเฉพาะกรณีการท่องเที่ยวที่ตลาดริมน้ำคอนหาวย อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม มีวัตถุประสงค์ 2 ประการ คือ 1) เพื่อศึกษาสภาพการจัดการของชุมชนในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ 2) เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ที่ตลาดริมน้ำคอนหาวยอำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม

วิธีการศึกษาใช้การเก็บข้อมูลจากเอกสารและข้อมูลจากการสัมภาษณ์ (Interview) โดยอาศัยแนวการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth Interview) จากผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญ (Key-informant) จำนวน 12 คน จากผู้ที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจการท่องเที่ยว โดยแบ่งเป็น 4 กลุ่มคือ 1) กลุ่มเจ้าหน้าที่รัฐ ทำหน้าที่รับผิดชอบพื้นที่ 2) กลุ่มผู้ประกอบการที่ดำเนินธุรกิจการท่องเที่ยว 3) กลุ่มผู้นำชุมชนที่อยู่ในพื้นที่ และ 4) กลุ่มนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวทางเรือที่ตลาดริมน้ำคอนหาวยและได้นำมาวิเคราะห์โดยใช้สถิติพรรณนา (Descriptive Statistics) ในรูปของร้อยละ (Percentage) และค่าเฉลี่ย (Mean) มาประกอบในการวิเคราะห์หาข้อสรุป

ผลการศึกษาพบว่า สภาพของทรัพยากรการท่องเที่ยวที่ตลาดริมน้ำคอนหาวยมีศักยภาพสูงสำหรับการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์เพราะมีความสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติมากที่สุด รองลงมาเป็นแหล่งจำหน่ายอาหารและสินค้าทางการเกษตรที่มีเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น มีแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม (วิถีชีวิต) ภูมิปัญญาท้องถิ่นและแหล่งประวัติศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับระบบนิเวศในพื้นที่ ตามลำดับ การจัดการสิ่งแวดล้อมเพื่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์จากการศึกษาพบว่า ชุมชนมีการจัดการด้านการป้องกันผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมยังอยู่ในระดับต่ำ

การจัดการด้านกิจกรรมและการจัดการนักท่องเที่ยว ชุมชนมีการจัดการอยู่ในระดับปานกลาง รูปแบบขององค์กรในการจัดการ พบว่าชุมชนสามารถจัดการได้อยู่ในระดับสูง เพราะมีการรวมตัวกันเพื่อจัดระเบียบการท่องเที่ยวในรูปของคณะกรรมการ และให้ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมให้ความเห็นในการจัดการท่องเที่ยว ตลอดจนประชาชนในท้องถิ่นได้รับประโยชน์จากการจัดการการท่องเที่ยว

ปัญหาและอุปสรรคในการจัดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ที่ตลาดริมน้ำคอนหาพบว่ามีชุมชนยังขาดทักษะและความรู้ความเข้าใจในการจัดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ มีมาตรฐานการให้บริการแตกต่างกัน มักคุเทศก์ส่วนใหญ่มีความรู้แต่ไม่ได้จดทะเบียนที่ถูกต้องตามกฎหมาย ชุมชนขาดการประสานงานและการสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อเข้ามาดูแลเรื่องการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ และไม่สามารถควบคุมผู้ประกอบการบางรายที่ไม่เคารพกฎระเบียบของชุมชน

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย ขอเสนอแนะต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้ชุมชนมีการบริหารจัดการการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนดังนี้ ให้การสนับสนุนส่งเสริมพัฒนาบุคลากรท่องเที่ยวในชุมชนให้มีความรู้ ความเข้าใจ และวิธีการจัดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์เพิ่มขึ้น ควรส่งเสริมด้านการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์เพิ่มขึ้น แนวทางการจัดการด้านสิ่งแวดล้อมเพื่อการท่องเที่ยว ควรจำกัดพื้นที่ที่ควบคุมขนาดการพัฒนา และควบคุมกิจกรรม เพื่อป้องกันผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ ให้มีการกำหนดกฎระเบียบในการใช้ประโยชน์ของทรัพยากรในพื้นที่อย่างชัดเจน ควรมีข้อกำหนดในการปฏิบัติตัวสำหรับนักท่องเที่ยวเพื่อความปลอดภัยต่อชีวิตและทรัพย์สิน แนวทางการจัดการด้านกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ควรสนับสนุนงบประมาณเพื่อพัฒนาสื่อความหมายในรูปเอกสารประกอบการท่องเที่ยว ควรจัดโครงการอบรมแก่มัคคุเทศก์ และจดทะเบียนที่ถูกต้องตามกฎหมาย เพื่อให้การบริการมีคุณภาพได้มาตรฐาน องค์กรประชาชนควรจัดการท่องเที่ยวโดยสร้างระบบและคืนผลประโยชน์สู่การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมอย่างมีแผนและการจัดการอย่างชัดเจน ชุมชนและผู้ประกอบการควรมีการวางแผนนำเที่ยวให้สอดคล้องกับหลักการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ และควรเพิ่มความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่อง

Title of Research Paper : Ecotourism Management : A Case Study
On Barging Tour at Don Wai Market, Amphoe
Sampran, Nakornpatom Province

Author : Miss Supattra Klubdee

Degree : Master of Arts (Social Development)

Year : 2002

The study on Ecotourism Management : A Case Study on Barging at Don Wai, Amphoe Sampran, Nakornpatom Province had two objectives ; 1) to study how the ecotourism was managed by community 2) to study on problems and recommendations regarding the barging tour at Don Wai Market Amphoe Sampran, Nakornpatom Province.

This study collected data from document and in-depth interview with 12 key-informants from 4 groups in working in barging business. Group 1 was of the government officials responsible for touring area. Group 2 was of people who own the barging business. Group 3 was community leaders in the area and Group 4 was tourists who came for barging tour at Don Wai Market Data analysis was done by using descriptive statistics in forms of percentage and mean.

The study found that tourism at Don Wai market had very high potential for ecotourism development since this area was full of natural resources and secondary it was the place for local food stuff and agricultural commodities, having cultural and historical tourism resources. Environment management for ecotourism was considered at rather low level. Tourist and activity management was considered at moderate level and organization structure was at high level as it was found that the community has

formed local committee to participate in tourism management. Local people shared common benefit in the community.

There was still some problems in barging tour at Don Wai market. The community still lacked of skills to manage ecotourism. They had different ways of services. Touring guides were not legal and there was no organization of take specific care of barging tour. Moreover, some of those who violate the community rules and regulatures were uncontrollable.

Recommendations :

The involved organization should increase more understanding and knowledge of ecotourism to local touring agencies. Touring spots should be promoted by many means. Set up environment management to limit development area and activities to protect environment and natural resources. Set up rules for natural resources utilization as well regulations for tourists to follow for their safety. Booklets for touring media should also be arranged including touring guides training/seminar to make them legal for good standard and quality of services. The people's organization should organize tourism system and return the benefits for environment conservation with clear-out plan and management; and should have tourist plan corresponding to the principle conservation and co-operation with relevant agencies.